

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 017292 15 U

Dana, 30.05.2016. godine

Okružni sud u Banjoj Luci po sudiji pojedincu Stamenić Darku uz sudjelovanje Ahmetović – Ramić Alme, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana "Borba protiv korupcije BiH" Transparency International Bosne i Hercegovine, Banjaluka, ulica Gajeva broj 2 (u daljem tekstu: tužilac), radi poništenja akta broj: 07.032/052-2561/14-1 od 27.07.2015. godine, Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, ulica Trg Republike Srpske broj 1, Banjaluka (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, a u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka broj: 11 0 U 014598 14 U od 30.06.2015. godine, donio je dana 30.05.2016. godine, sljedeću:

PRESUDA

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu naknadi troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Obrazloženje

Osporenim aktom, djelimično je usvojena žalba tužioca izjavljena protiv akta tuženog broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, tako da se tužiocu dostavlja od svake vrste po jedan primjerak kopije ugovora o djelu zaključenih u 2012. i 2013. godini.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija doneseni akt zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilne primjene materijalnog prava, kako to proizlazi iz navoda tužbe. U tužbi navodi da mu uz osporeni akt, nije bila dostavljena niti jedna kopija ugovora o djelu, zbog čega smatra da se radi o grešci, tako da se 18.08.2015. godine, obratio tuženom sa molbom za dostavljanje kopija ugovora. Nakon toga mu je tuženi dostavio 12 datoteka kreiranih u Word programu, koje se navodno odnose na ugovore o djelu i rješenja o imenovanju Komisije, koje je tuženi zaključivao sa licima čija su imena i prezimena anonimizirana. Zbog ovakvog postupanja tuženog istom je 25.08.2015. godine, uputio dopis u kojem ga poziva da dostavi sve kopije traženih ugovora, uz poštovanje stavova izraženih u presudi Okružnog suda Banja Luka. Međutim, tuženi do danas nije postupio po navedenoj presudi, pa smatra da je prekršen član 50. ZUS-a. Oспорava navode tuženog da mu je dostavljao određene podatke u 2012. i 2013. godini, obzirom da navedeno nema veze sa informacijama koje je podnesenim zahtjevom tražio. Naime, od tuženog je tražena kopija zaključenih ugovora o djelu, a ne statistički podatak o broju zaključenih ugovora, niti je tražen spisak imena i prezimena sa licima kojima je tuženi zaključivao te ugovore o djelu, niti je traženo od tuženog da ga obavijesti o razlozima zaključivanja ugovora. Sve što je od tuženog traženo jeste da pravilno primjeni Zakon o pristupu informacija i dostavi kopije ugovora o djelu, a što tuženi do danas, nije učinio. Nadalje, neosnovan je stav tuženog da je potrebna saglasnost lica vezano za podneseni zahtjev, shodno članu 7. Zakona o pristupu slobodi informacijama i članu 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, obzirom na stav suda iz navedene presude da

lica sa kojima su ugovori o djelu zaključeni nemaju status zainteresovanih lica, uz obavezu zaštite njihovih ličnih podataka. Da se radi o nezakonitom postupanju tuženog govori i podatak da djelimično usvaja žalbu i odlučuje da se dostavi po jedan primjerak svih ugovora zaključenih u 2012. i 2013. godini, i to datoteke kreirane u Word programu, bez pečata, potpisa i podataka o licima sa kojima su ti ugovori zaključeni, što je nečuveno. Stoga, tuženi je dužan da dostavi sve fotokopije ugovora o djelu koje je zaključivao u 2012. i 2013. godini, jer ti ugovori se ne mogu podvesti pod izuzetak u smislu člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama. Isto tako, tuženi donošenjem ovakve odluke ograničava tužioca o ostvarenju njegovog prava i time postupa protivno članu 2. i 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama, odnosno postavlja ultimatum tako što mu odobrava dostavu po jednog primjerka ugovora od svake vrste, uz uputu da može izvršiti uvid u originale ostalih ugovora. Inače, Zakon o slobodi pristupa informacijama jasno propisuje obavezu javnih organa da olakšaju pristup informacijama, jer su one javno dobro, a time se podstiče i transparentnost rada javnih organa. Predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt u smislu člana 51. ZUS-a, uz naknadu troškova postupka.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem navodi da je tužba neosnovana. Podjeseća da je protiv navedene presude Vrhovnom sudu RS podnio zahtjev za vanredno preispitivanje, a istovremeno postupajući po toj presudi donio osporeni akt. Ukazuje na činjenicu da su tužiocu dostavljeni određeni podaci o zaključenim ugovorima u 2012. godini (123 ugovora o djelu) i u 2013. godini (92 ugovora o djelu); da su po nalogu suda tužiocu dostavljena imena, prezimena i adrese svih lica sa kojima su ugovori zaključeni; da se u konkretnom slučaju radilo o ugovorima o djelu koji se zaključuju sa fizičkim licima zbog izrade modula za stručnu - teoretsku nastavu za nova zanimanja u srednjim, stručnim i tehničkim školama u RS i radi provjere ispunjenosti uslova za izvođenje Programa obrazovanja odraslih. Nadalje, jednom godišnje raspisuje se konkurs za sufinansiranje javnih potreba u kulturi i različitim oblastima kulture, ukupno 9, pa se za te potrebe imenuju članovi stručnih komisija čiji se honorari isplaćuju putem ugovora o djelu; da su organizovane izložbe likovnih radova tokom 2012. godine i početkom 2013. godine, u izložbenom prostoru "Koraci", zbog čega je bilo neophodno zaključenje ugovora o djelu sa licima koji su bili članovi odbora za organizaciju izložbe i licima koja su obavljala poslove postavljanja izložbe, fotografisanje radova za katalog i otvaranje izložbe, snimanje i montiranje izložbe, itd., kao i organizovanje svečanih prijemata za učenike osnovnih i srednjih škola - pobjednike republičkih takmičenja RS, kao i za dodjelu književne nagrade "Branko Ćopić za mlade", tako da je za lica koja su bili članovi Komisija za izbor, koja su fotografisala, snimala i montirala navedene događaje, bilo potrebno sa istima zaključiti ugovore o djelu. Nejasno je koji je to javni interes za objavljivanje podataka o djelu, nakon dostavljenih navedenih informacija o tužiocu, a dostavljeni su skoro svi podaci o ugovorima, s tim da nije dostavljena kopija ugovora za svako lice sa kojima je ugovor zaključen. Mišljenja je da dostava kopija svih ugovora zahtjeva saglasnost nosioca podataka, u smislu odredbe člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama i odredbe člana 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH; kojim nije propisan izuzetak u primjeni člana 5. istog Zakona, a koji davanje podataka uslovljava postojanjem saglasnosti nosioca podataka, koja u konkretnom slučaju nije data. Tek po dobijanju odgovora od treće strane ili protekom određenog roka, bili bi u obavezi za određeno postupanje, ali za koje je potrebno određeno vrijeme, mada su svi podaci iz ugovora dostavljeni (broj, vrsta ugovora, lica koja su zaključila ugovore sa adresom). Predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik RS broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor na tužbu, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da se tužilac 01.04.2014. godine, obratio tuženom sa zahtjevom da mu se dostave kopije svih ugovora o djelu, koje je tuženi zaključio u 2012. i 2013. godini, a u cilju sprovođenja istraživanja vezano za transparentnost rada organa vlasti. Nakon toga, tuženi je aktom broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, obavijestio tužioca da su u traženim ugovorima o djelu sadržani lični podaci o licima, sa kojima Ministarstvo prosvjete i kulture RS zaključilo te ugovor tj; JMBG, adresa stanovanja, broj tekućeg odnosno žiro računa, i da su to podaci koji se tiču privatnosti lica, pri čemu je njihova zaštita regulisana odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH. U tom smislu, poziva se na odredbu člana 16. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, te odredbu člana 54. istog zakona, koji propisuje da se odredbe tog zakona uzimaju u obzir prilikom primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama. To znači, da je u skladu sa članom 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, tuženi utvrdio izuzetke od objavljivanja traženih podataka, s napomenom da je u 2012. godini zaključeno 123 ugovora o djelu, dok je u 2013. godini, zaključeno 92 ugovora o djelu, s tim da kod tuženog zbog široko postavljene nadležnosti postoji potreba za zaključivanje ugovora o djelu. Protiv ovog akta tužilac je izjavio žalbu, koja je aktom broj: 07.032/052-2561/14-1 od 05.06.2014. godine, odbijena kao neosnovana, nakon čega je tužilac pred Okružnim sudom Banjaluka pokrenuo upravni spor, koji je okončan presudom broj: 11 0 U 014598 14 U od 30.06.2015. godine, tako što je tužba uvažena i osporeni akt tuženog poništen. Protiv ove presude, tuženi je Vrhovnom sudu RS, podnio zahtjev za vanredno preispitivanje o kojem nije odlučeno. Međutim, u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka, tuženi je donio novi upravni akt, kojim djelimično uvažava žalbu tužioca izjavljenu protiv akta tuženog broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, tako da se tužiocu dostavlja od svake vrste po jedan primjerak kopije ugovora o djelu, zaključenih u 2012. i 2013. godini. U obrazloženju osporenog akta se navodi daje poštujući pravno shvatanje uz primjedbe suda izraženo u navedenoj presudi, donesen osporeni akt, i dodaje da su dostavljene informacije o broju ugovora zaključenih u 2012. i 2013. godini, s tim da nisu povrijeđeni interesi koji se odnose na privatnost trećih lica. Podsjeća koji su podaci dostavljeni tužiocu, kao podnosiocu zahtjeva, a isti su poblize navedeni u navodima odgovora na tužbu. Nadalje, nejasno je koji je to javni interes za objavljivanje podataka ugovora o djelu, iako su svi podaci o tim ugovorima dostavljeni, pa ako bi se i ostalo kod zahtjeva za dostavljanje kopije svih ugovora, tuženi bi bio u obavezi obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva i zatražiti saglasnost nosioca podataka, u smislu člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama i člana 6. Zakona o podacima BiH, kojima nije propisan izuzetak od člana 5. istog Zakona. Stoga je žalba djelimično uvažena i u toku vođenja postupka tužiocu su dostavljeni određeni podaci iz ugovora (broj ugovora, vrsta ugovora, lica sa kojima su zaključeni ugovori sa adresom), čime je postupljeno u skladu s članom 10. Zakona o slobodi pristupa informacijama i na taj način dostavljen je po primjerak ugovora o djelu po vrsti ugovora. Uz to, kopije dostavljenih ugovora vrijedne su originalu, dok se uvid u original ugovora može izvršiti u Ministarstvu, radi čega je i odlučeno kao u izreci osporenog akta.

Osporeni akt je nepravilan i nezakonit.

Valja istaći, da Zakon o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01) u odredbi člana 4. propisuje da svako fizičko i pravno lice ima pravo

pristupa informacijama pod kontrolom javnog organa radi promocije transparentnosti i odgovornosti tih organa u skladu sa javnim interesom, s tim što ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima, kako je to utvrđeno odredbama člana 6, 7. i 8. navedenog zakona. Nadalje, u odredbi člana 10. navedenog zakona, propisano je da ako je deo traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav deo i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

Nesporno je da privatnost i drugi legitimni privatni interesi mogu biti osnov za uskraćivanje davanja određenih informacija, ali u tom slučaju javni organ provodeći test javnosti (član 9.) mora utvrditi da li zaštita privatnog interesa ima prevagu nad interesom javnosti da sazna određene podatke, ili da li je veća šteta ako javnost ne bude upoznata sa tim podacima, od štete koju bi eventualno trpila lica na koja se odnose ti podaci. Uz to, valja istaći i činjenicu da je Zakon o slobodi pristupa informacijama, u stvari „lex specialis“ u odnosu na druge zakone, što je posebno regulisano odredbom člana 25. stav 4. navedenog zakona, obzirom da ova odredba propisuje da ako se usvoji zakonski akt nakon ovog zakona, i čija svrha nije izmjena ovog zakona, neće se ograničavati prava i obaveze koje su utvrđene ovim zakonom.

U konkretnom slučaju, u izvršenju presude Okružnog suda Banjaluka broj: 11 0 U 014598 14 U od 30.06.2015. godine, tuženi je donio osporeni akt, kojim je djelimično uvažio tužbu tužioca izjavljenu protiv rješenja broj: 07.032/052-2561/14 od 10.04.2014. godine, te odredio da se tužiocu dostavi od svake vrste, po jedan primjerak kopije ugovora o djelu, zaključenih u 2012. i 2013. godini. Međutim, ovakvo postupanje tuženog je nepravilno i nezakonito, odnosno u suprotnosti sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama i Zakona o zaštiti ličnih podataka. Naime, ovi zakoni jasno propisuju da su javni organi (tuženi) dužni da obezbijede pristup informacijama, u cilju promocije transparentnosti i odgovornosti svoga rada, izuzev ograničenja (izuzetaka) koji se tiču ličnih podataka lica na koje se traženi podaci ili informacije odnose, a u cilju zaštite njihove privatnosti. To znači, da je tužilac u okviru svojih nadležnosti ovlašten da inicira i promoviše transparentnost rada javnih organa, radi zaštite javnog interesa, unapređenja i jačanja odgovornosti rada javnih institucija, dok je tuženi kao javni organ dužan da mu omoguću pristup traženim podacima (ugovori o djelu), uz ograničenja koja se u konkretnom slučaju odnose na izostavljanje ličnih podataka (generalija) lica na koje se traženi podaci odnose, shodno odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH broj: 49/06), tj; podataka o jedinstvenom matičnom broju, nacionalnosti, bračnom stanju, adresi stanovanja i sl. Znači, ime i prezime nekog lica, ne predstavlja lični podatak, već društvenu i zakonsku identifikaciju nekog fizičkog lica, pri čemu skup ličnih podataka o tom licu (lične generalije) predstavlja bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice na osnovu koje je utvrđen ili se može utvrditi identitet nekog lica, a prema odredbi člana 3. Zakona o zaštiti ličnih podataka. Stoga, nesporno je da publikacija imena i prezimena lica koja su zaključila ugovore, ne predstavlja lične podatke koje je potrebno štiti, u smislu odredbi Zakona o ličnim podacima, dok uskraćivanje ličnih podataka (generalija) o tim licima predstavlja pravilno i zakonito postupanje, u smislu Zakona o zaštiti ličnih podataka, jer se tim licima omogućava zaštita od mogućih zloupotreba. Umjesto toga, tuženi lakonski zaključuje da dostava kopija svih ugovora o djelu iz 2012. i 2013. godine, zahtjeva saglasnost nosioca podataka, u smislu odredbe člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama i odredbe člana 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, kojim nije propisan izuzetak u primjeni člana 5. istog Zakona, jer davanje podataka uslovljava postojanjem saglasnosti nosioca podataka, koja u konkretnom slučaju nije data, te da su uostalom

svi podaci iz ugovora dostavljeni tužiocu, tj; podaci o broju zaključenih i vrsti ugovora, lica koja su zaključila ugovore sa adresom itd. Stoga, prednej navedeno postupanje tuženog je pogrešno, obzirom da je isto u suprotnosti sa Zakonom o slobodni pristupa informacijama, odnosno Zakona o zaštiti ličnih podataka, tako da je tuženi bio dužan dostaviti tražene podatke tj; kopije ugovora o djelu iz 2012. i 2013. godini, sa podacima o imenu i prezimenu lica sa kojima su ugovori zaključeni, izuzev podataka koji se odnose na njihove lične generalije, obzirom da se Zakon o slobodi informacijama ne može posmatrati i ograničiti isključivo na puko saopštavanje informacije, već se mora cijeliti širi kontekst tj; sadržina i smisao traženog zahtjeva, o čemu je tuženi bio dužan voditi računa, a ne selektivno odabirati ono što se od njega tražilo, zbog čega je ovu tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i stav 2. ZUS-a.

U smislu člana 50. ZUS-a, tuženi je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema ove presude, donese novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Odluka o troškovima spora temelji se na odredbi člana 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 63/11), a u vezi s članom 386. stav 1, 387. i 396. stav 1, stav 2. i stav 3. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik RS broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), te su tužiocu dosuđeni troškovi upravnog spora, koji se odnose na taksu na tužbu i taksu na presudu u iznosu od po 100,00 KM, tj; ukupno 200,00 KM, shodno Tarifnom broju 22. i 23. Zakona o sudskim taksama (Službeni glasnik RS broj: 73/08 i 49/09).

Amir
SUDNICA
Sudić Ima

SUDIJA
Stamir Dario